

Mbt: Intervju Ministra Administracije Lokalne Samouprave Sadri Ferati

T: Decentralizacija za sever se pomera za kasnije

Nt: “Decentralizacija severa je problem, jer tamo imamo jedan nesiguran ambient sa velikim deficitom vladavine zakona”, rekao je ministar Ferati

Bukurie Bajraliu

Priština, 21 maja – Započet pre mnogo godina, proces decentralizacije ostaje da bude izazov za Vladu, a posebno za Ministarstvo Administracije Lokale Samouprave, koju vodi ministar DSK- Sadri Ferati. Ovaj proces procenjen od rukovodstva zemlje kao bolan proces za Kosovo još za jedno vreme neće moći da se sprovede na severu Mitrovice, dok tamo ne zavlada zakon. Ovo je rekao na jednom intervjuu za “Kohën Ditore” ministar Sadri Ferati. On iako najavljuje da će se na severu otvoriti kancelarija pripremne ekipe za osnivanje Opštine Mitrovica, on u isto vreme kaže da će se ovo desiti kada institucije reda ponude bezbednost na celom tom delu. Ministar Ferati kaže da podela granice između Prištine i Gračanice oduzeće još malo vremena, i da je skrenuo pažnju novim srpskim opštinama da razmotre svoje statute i da se u njima obuhvata imenovanje Republika Kosova. On je najavio da će Kosova sledeće godine imati više od 38 opština koliko aktuelno ima.

Do koje faze je dostigao proces decentralizacije?

Ferati: Proces decentralizacije nije lak, ali posle jedne opte mobilizacije radi pravilnog tretiranja ovog projekta i uz podršku među ministarske grupe i u koordinaciji sa ICO i uz podršku kosovskog društva videlo se zahvaljujući ovoga, proces decentralizacije je obeležio jednu svoju uspešnu etapu. Ova etapa je

prenošenje nadležnosti iz opština, održavanje izbora, instaliranje opština i sada ćemo na pragu druge faze i u toku ćemo formiranja Opštine Parteš, dok je problem Mitrovice ostaje za jedan duži period .

Je li ostaje da bude problem ubedjivanje srpske zajednice da učestvuje u ovom procesu ?

Ferati: Ovo nije bilo lako. Na početku smo kontaktirali lica i najveći problem je bio da imamo u kontaktu građane. Da budem iskren, posle je sve išlo lako, jer mi nudimo jedan projekat sa širokim nadležnostima, snažnu autonomiju kako da menadžiramo sa njihovom imovinom i da poboljšamo kvalitet života. Naš projekat nudi zajedničku perspektivu i upravo ovaj kvalitet projekta je olakšao posao i sve je došlo do ovde.

Da li ste identifikovali lica koje ćete kontaktirati i za sever ?

Ferati: Za sever smo uradili jednu test probu sa organizacijom dve konferencije gde je učestvovao jedan solidan broj građana srba i drugih interesnih grupa i videli smo da su ljudi tamo veoma neinformisani sa ovim procesom. Mi smo rekli i drugim prilikama ako bi se stvorili preduslovi da nastavimo svoj projekat mi bi tamo nastavili, ali je sever problem jer tamo imamo jedan nesiguran ambijent sa ogromnim deficitom vladavine zakona i upravo u želji da sačuvamo te ljude koje mi imamo tamo, mi nismo spremni da predjemo na tu stranu i da organizujemo direktne sastanke sa građanima, jer je tamo građanin mnogo ugrožen.

Kada se očekuje da se dese ovi sastanci sa građanima ?

Ditore: Ne bi ograničio odgovor, jer kada bi znano kada će EULEX ojačati svoje kapacitete na tu stranu, kada se Policija Kosova ojara, kada se bude instaliralo sudstvo, kada se budu uredile carinske tačke, jednom rečju kada se postavi zakon, onda lako bi

prognozirao odgovor,kada ćemo realizovati naš projekt tamo,tako da ima mnogo razloga da ja ne želim da spekuliram sa rokovima.

Prema ovome što ste vi rekli,proizilazi da decentralizacija na severu ne zavisi samo od mesnih institucija ?

Ferati: Decentralizacija tamo ne zavisi samo od MALS-e, ali od vladavine zakona . Onda sem nadležnosti za osnivanje novih opština Leposavič,Zvečane i Zubin Potok mi treba da stvorimo i druge mehanizme da naš projekat bude interesantniji, jer nije dobit našeg projekta da se samo osnivaju opštine na sverenom delu Mitrovice i da ojačaju lokalne institucije na tom delu,ali da oni dobijaju od vladinih garantova i partnera donatora. Pored ovoga ići će linija socio-ekonomskog razvoja i izgradnje jedne evropske perspektive čija je misija i otvaranje evropske kuće koju vodi ambasador Giffon.Ovo ima za cilj da što više promoviše ideju evropske perspektive,EULEX,Kosovska Policija i drugi da obezbede vladavinu zakona,a mi ćemo preko fondova donatora da radio na stvaranju socio-ekonomskog fonda i kao uska odgovornost MALS-e da preko pripremnih ekipa da se tamo stvaraju jedan ambijenat relasirajući gde će se vrednovati građanska ravnopravnost i da se posle stvori jedno poverenje da mi možemo da objavljujemo izbore da će biti jedne politike i administrativne strukture koja će služiti svim građanima bez razlike.

Šta je do sada uradila pripremna ekipa za decentralizaciju na severu ?

Ferati: Mi imamo jednu pripremnju ekipu tamo.Sada smo završili konkurs tamo za otvaranje jedne kancelarije MALS-ekoja će imati 5-6 lica.Manje je važno gde će se nalaziti ta kancelarija na severu ili jugu, jer o tome još nismo odlučili.Medjutim imamo odluku da će kancelarija pripremnje ekipe biti na severu i videćemo zavisi gde će nam biti lakše, jer i pored volje da mi radio,ni u jednom momentu nećemo poricati realno stanje koje je tamo na terenu i ne bi želeli

da naše ljude bacamo na bilo kom delu. Izvrši ćemo procene u kojoj će zoni biti lakši njihov rad.

Da li MALS-e ima strategiju za paralelne strukture na severu ?

Ferati: Realno tamo postoji jedna improvizacija da postoji jedna opština koja ima za cilj da ponudi usluge za građane, ali više ima za cilj da bude jedan provodnik dnevne Beogradske politike i kao takva nelegalna i nimalo korisna. Vidi se da oni imaju svoje probleme. Vidi se da će oni u maju održati vanredne izbore, ovo rade jer oni nisu ništa uradili, i ovde postoji jedna činjenica a koja je da postoji interesovanje građana da saradjuju sa nama radi stvaranja jedne legalne i jake opštine. I ovo je jedan pokušaj Beograda da kasni naš proces a ne da pomogne građanima srbima na tom delu, a oni žele da promene ovo stanje jer su paralelne strukture imale prilike za to, ali su otkazale i građani su veoma prevareni. Ja žalim građane Opštine Zubin Potok, Leposavič i Zvečane jer oni kažu, dobro mi ćemo saradjuvati sa vama, ali će nam Beograd obustaviti plate .

Koji je vaš odgovor u ovom slučaju ?

Ferati: Nemam odgovora u ovim slučajevima, jer mi još nemamo fizički pristup da bi stvorili jednu opštinu gde građanin ima usluge i kaže Beogradu, hvala za pomoć koju mi dajete jer kosovari su uzeli državu u svoje ruke i ravnopravni smo, i izvoli ti pomogni nama kao što Tirana pomaže Gračanicu.

Vraćamo se ponovo kod novih opština. Koji je razlog što su one i posle šest meseci formiranja, i dalje rade u privatnim kućama ?

Ferati: Momentalno smo na privremenim objektima za koje plaćamo kiriju. Ovo se dešava jer opštine nisu ranije izgradjene ali će se one izgraditi. Evropska komisija ubrzo će izabrati kompaniju

koja će početi izgradnju zgrada opština u 5-6 opština i tri od njih će biti : Gračanica, Klokot i Ranilug.

Vraćamo se ponovo kod nove opštine . Koja je razlog da one i posle šest meseci osnivanja radu u privatne kuće ?

Ferati: Momentalno smo u privremenim objektima za koje plaćamo kiriju . Ovo se desi jer Opštine nisu izgrađene ranije ali one će se izgraditi . Evropska Komisija ubrzo izabraće kompaniju koja će početi izgradnju opštinskih objekata u 5-6 opštine i tri od njih biće :Gračanica , Klokot i Ranilug .

Jer ovo znači da opštinski objekti biće gotovih u ovu godinu ?

Ferati: One počiče ove godine , ali ne verujem da jedan viši i moderan objekat da se završava unutar ove godine .

Znase da Vlada Kosove , stvorila nove opštine , ali one opštine u njihovim statusima ne spominjavaju Republiku Kosovadeo kji su. Još posmatrano je u njihovim simbolima , kao što je slučaj sa Opštinom Gračanice . Dali ste taržili objašnjenje od ovih predsednika ovih opština ?

Ferati: Ne samo kod Gračanice , ali imamo i drugih slučajja .Mi smo posdlali dopisi da simboli opština budu konform zakona . Gračanica vratila pismo i pokazala volju u prvu sednicu Parlamenta Opštine koja će biti održana vratiće simbol opštine u raspravu i odlučiće konform zakona za Lokalnu Samoupravu .

Decentralizacija predviđa i podelu opštinske granice , što se dešava tim pravcem ?

Ferati: Formirana je pripadajuća komisija od Katastarske Agencije Kosova , od predstavnika matične opštine i od predstavnike nove

opštine za svih sjučajeva . Katastarske Zone poznaju se u bazi paketa i samo biće formalni zaključak i biće davane sve karte za službeni zavljučak i ove je sada predmet potisivanja sporazuma . Ali samo kod opštine Graćanice ovo još nije završena jer jedna kastarska zona treba da se doćeka i ovde biće radova , dokle druge su u redu . U graćanici stanje treba da se pronade u terenu i službenici iz dve opštine su u toku rada u ovim pravcu .

Da li još dalje nastavlja decentralizacija bolan kompromis za kosovare ?

Ferati: Naše fizićko ne prisustvovanje u celim teritoru Kosova je bolna , ali decentralizacija kao procesnije bolna . Na primer u Makedoniji posle jednog sukoba koji bio stvorenih su 120 opština , ali tokom vremena ostale su samo 80 opština jer videli su da stvorenje opština ne rešava granske probleme ako ona ne nudi usluge .Mi smo ovo više politizovali , inaće, definicija je vrlo jednostavna , pravo koju uživa u centar s obzirom na mogućnost realizovati u svoju opštinu .

Ovaj proces dozvoljava Beograd da srpske opštine pomogne, kako će te vi proveriti te pomoći kad se zna aa nekoliko godina kosovske institucije nisu imali pristup u nuđene pomoći od Srbije?

Ferati:To je nenormalno stanje , jer dešava se ono što ne sme da se dešava , jer nama poveća opterećenje , ali građanima zaustavi perspektivu . U pravo je svaka opština Kosove da ima relacije i partnerstvo sa bilom kojom opštinom i mi kao MALS obavezni smo da kontrolišemo ovu saradnju u one oblasti gde su one odgovorne , dakle protok pomoći mora ići preko Trezora Kosove . ona može preduzeti i da pomogne , ali sa upoznavanjem centralnih institucija .

Da li imate informacije da se srpske opštine finansiraju od Beograda?

Ferati: Nemamo informacije da su oni dobili , ali imamo žalbe od predsednici opština da deklarirane investicije od srpske Vlade u ovim novim opštinama neće biti preko njih ali preko paralelnih struktura koje funkcionišu u onim opštinama .

Da li će završavati decentralizacija samo sa stvorenjem ove opštine ?

Ferati: u opšte je ova bila prva faza decentralizacije i u godinu 2011 mi ćemo vršiti jednu analizu ovog procesa do ovde , , do teučimo ono što treba da učimo , promenićemo ono što treba promeniti , bez dodirivanja suštine , bolje regulisanje procesa i posle proces biće otforen za sve građane Kosova . Ali bićemo veoma pažljivi da ne stvorimo opštine samo za oblik , ali da stvorimo opštine koje će imati kapacitet razvoja . Bi će standardi nag kojima će se izgraditi i broj opština neće biti 38 , biće povećan i ovo je svedok one koje smo već rekli da decentralizacija nije proces koji se posvećuje samo jedne zajednice .Mi smo bili oabavezni da činimo pet + jedna opština , i niko nas ne zaustavi da stvorimo još 50 druge opštine .

Naj jači glas protiv decentralizacije nastavlja da bude “Vetëvendosje”.da li ima paravo ova pokret u u njihove procene za ovaj proces ?

Ferati: Ne samo “Vetëvendosja”, ali svih građani Kosova gledaju sa velikim interesovanjem kako Republika Kosovo kao će se razvijati tokova u severu neću da zamerim sebi ako gledam sa dilemom taj proces . Ako mi pokažemo sensibilizaciju da tamo procesi ne smiju zakasnuti , Beograd na kraju može razumeti da nije njena prava , naprotiv je nastavak jedne stare prakse sa ciljom upotrebe građana za političke ciljeve . Tako da , ako je ovo suština

, ja mislim da ima pravo , jer nismo još pobjegli rizika Beograda za destabilizovanje tog dela . Ali želim da verujem da naš projekt biti realizovan i tom delu .anli mi još ne vidimonešto jasnije od međunarodne zajednice u odnosu sa Beogradom vezano sa ovim predmetom , jer tamo samo što mislimo na ideju da imamo jednu demokratsku vladu posle nedelju dana preko deklaracije posmatra se suprotnost .

Zašto izabranih predsednici u lokalnim izborima novembra održane i u Zubin-Potok, Zvečanu i Leposavić ne mogu vežbati njihovih položaja ?

Ferati: nije realno dočekana da one opštine funkcioniraju sa 30 glasova i svih jedne zajednice i nije bila ova naša ambicija da se stvori jedan paralelizam paralelizma što tamo postoji . Naša ideja bila da građani izađu u izbore i da instaliraju jednu kredibilnu strukturu koja bo mogla da promeni ovu situaciju koja je sada . Ali ja ću reći da tamo nismo imali slobodnih izbora u nedostatku otuđivanja zakona . tamo smo imali jedno mobilnog vozilo za izbore i bila uvredljiva . Mi smo činili jednu improviziju samo za opravdanje i ona bila veoma shtetna . i , ako nije učinjena jučer treba da činimo sutra i da osiguravamo mesto za izbore u školama kako smo činili u celom Kosovu . Mi smo spremni da održimo izbore tamo , čekamo siguran prostor kojeg treba da stvori Policija i KFOR .